

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการทำงานของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ ผู้วิจัยได้นำผลมาสรุป ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการวิจัย

1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก

3. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิผล
การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษความสัมพันธ์ของธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงาน ขององค์การ
บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด มีการวิเคราะห์ผล ผู้ศึกษาจะทำการศึกษา
โดยการสร้างมาตรวัดชนิดประมาณค่า (Rating Scale) โดยในส่วนของคำตอบได้กำหนดลักษณะ
การให้น้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 101)

มากที่สุด กำหนดให้ 5 คะแนน

มาก กำหนดให้ 4 คะแนน

ปานกลาง กำหนดให้ 3 คะแนน

น้อย กำหนดให้ 2 คะแนน

น้อยที่สุด กำหนดให้ 1 คะแนน

แล้วนำผลที่ได้มาเฉลี่ยการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับการบริหาร/ประสิทธิผล มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับการบริหาร/ประสิทธิผล มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับการบริหาร/ประสิทธิผล ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับการบริหาร/ประสิทธิผล น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับการบริหาร/ประสิทธิผล น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการ
บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 133 คน คิดเป็น
ร้อยละ 70.37 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 50.26 รายได้ต่อเดือน
ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 5,000 -10,000 บาท จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 40.74 และสังกัด
หน่วยงานโดยแบ่งเท่ากัน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30

2. ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การ
บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา

รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ และหลักคุณธรรม

3. ระดับประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 8 ด้าน ซึ่งสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านความพึงพอใจในงาน ($\bar{X}=3.84$) ด้านการอยู่รอดขององค์กร ($\bar{X}=3.79$) ด้านความมั่นคง ($\bar{X}=3.79$) ด้านประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.77$) ด้านความสามารถในการผลิต ($\bar{X}=3.76$) ด้านความสามารถในการปรับตัว ($\bar{X}=3.71$) และด้านความเจริญเติบโตขององค์กร ($\bar{X}=3.71$) ด้านการพัฒนา ($\bar{X}=3.66$) อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือด้านการได้มาซึ่งทรัพยากร ($\bar{X}=3.39$) ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 6 ด้าน พบว่า รายด้านที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูง จำนวน 2 ด้าน คือ หลักความคุ้มค่าและหลักความรับผิดชอบต่อรายด้านที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับค่อนข้างสูง จำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับค่าความสัมพันธ์จากมากไปน้อย ดังนี้ หลักการมีส่วนร่วม รองลงมา คือ หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส และหลักนิติธรรม

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยเรียงลำดับจากความถี่มากไปน้อย 3 ลำดับ ได้ดังนี้ อยากให้เปิดโอกาสเพื่อรับฟังความคิดเห็นของชนในหมู่บ้านแล้วนำมาปรับปรุงใช้ภายในองค์กร เพื่อจะได้ตอบสนองความต้องการของประชาชนและเกิดประโยชน์สูงสุด (ความถี่ = 39) รองลงมา คือ ควรจัดให้มีกรอบมรณเรื่องธรรมาภิบาล ภายในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด (ความถี่ = 35) และควรปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลให้ครบถ้วน ทั้ง 6 ข้อ แต่ถ้าไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล การบริหารก็จะไม่มีประสิทธิภาพ (ความถี่ = 34)

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด พบประเด็นที่สำคัญ โดยนำอภิปรายผลดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยที่ออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด มีการใช้กฎหมายระเบียบข้อบังคับแก่ประชาชนอย่างเสมอภาค ผู้บริหารส่วนใหญ่ มีความซื่อสัตย์ โปร่งใส บุคลากรมีความรับผิดชอบต่องานที่ปฏิบัติ รวมถึงการปฏิบัติงานที่เน้นในหลักการมีส่วนร่วม อาทิ มีการจัดประชุมประชาคมเพื่อรับฟังความต้องการของประชาชนในพื้นที่ก่อนกำหนดแผนพัฒนา รวมทั้งการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อมุ่งการสร้าง ความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ ผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ วรญา จตุพัฒน์รังสี (2553 : 101-107) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลตำบลป่อแฮ้ว อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า เทศบาลตำบลป่อแฮ้วมีระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ในระดับสูง และผลการวิจัยไม่ สอดคล้องกับ เคนยูทธ์ อุ่นเจริญทวีสิน (2553 : 90-92) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสมเด็จ โดยรวมและจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เห็นว่าปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ประสิทธิภาพการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยที่ออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลมีความพึงพอใจต่องานและหน้าที่ที่ทำอยู่ปัจจุบัน แต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลมีการพัฒนาองค์กรและห้องถื่นให้ตรงตามความต้องการของชุมชน และพัฒนาการให้บริการประชาชน รวมทั้งจัดสวัสดิการด้านต่าง ๆ ให้กับชุมชน มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ สำหรับบุคลากรแต่ละฝ่ายได้อย่างชัดเจน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ นันทิดา แคน้อย (2547 : 112-114) ได้ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิภาพกับการปฏิบัติ หน้าที่ของสมาชิกสภาและคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบางแพะ จังหวัดราชบุรี” ผลการศึกษาพบว่า 1) สมาชิกสภาและคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับสูง และผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ อริยา คำยา (2552 : 50-51) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบลักษณะความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ระหว่างองค์การธุรกิจที่มี

ประสิทธิผลขององค์การแตกต่างกัน จากผลการวิจัยที่พบว่า องค์การที่มีประสิทธิผลขององค์การสูง กับองค์การที่มีประสิทธิผลขององค์การต่ำ

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิผลการบริหารงานของประสิทธิผลการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยที่ออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ สวัสดิการต่าง ๆ การบริการสาธารณะ ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน ดังนั้นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล จึงมีผลต่อการบริการสาธารณะ ในด้านการจัดสวัสดิการ เพื่อมุ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ประสิทธิผลในการบริหารงานยังเกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของบุคลากร มีบุคลากรมีการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ว่าจะการทำงานของทุกฝ่ายในองค์การ การสร้างความพึงพอใจของประชาชนย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ นันทิดา แคน้อย (2547 : 112-114) ได้ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิภาพกับการปฏิบัติ หน้าที่ของสมาชิกสภาและคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอ บางแพ จังหวัดราชบุรี” ผลการศึกษาพบว่า 1) สมาชิกสภาและคณะกรรมการบริหารองค์การ บริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นว่าประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับสูง และผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ นิติธร เพชรกันหา (2550 : 78-80) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ” ผลการศึกษาพบว่า ความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่และความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 องค์กรบริหารส่วนตำบลควรมีการบริหารงานให้เกิดประสิทธิผล ดังนี้ ปรับลดขั้นตอนการทำงานให้สะดวก รวดเร็วขึ้น และดำเนินการจัดเก็บรายได้ ภาษีอากรในปริมาณเพิ่มขึ้น

1.2 องค์กรบริหารส่วนตำบลควรจัดกระบวนการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 กำหนดโดยการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์กรบริหารส่วนตำบลเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ การจัดทำแผนพัฒนา การอนุมัติงบประมาณ การประชุมสภาท้องถิ่น การจัดซื้อจัดจ้าง การประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของนายกองค์กรบริหารส่วนตำบลตามที่ได้แถลงไว้ต่อสภา รายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี และอาจจัดทำเป็นวารสาร แผ่นพับ และสื่ออื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าไปตรวจสอบและศึกษารับทราบ โดยทั่วกัน

1.3 องค์กรบริหารส่วนตำบลจะต้องมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในด้านการให้บริการประชาชนและการบริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลมีเพียงพอ

1.4 จัดให้มีการอบรมเรื่องธรรมาภิบาล รวมถึงการจัดบรรยายภาคการเรียนรู้ภายในองค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อให้บุคลากรขององค์กรบริหารส่วนตำบลมีความรู้และมีความเข้าใจในหลักธรรมาภิบาลรวมถึงการนำไปปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักธรรมาภิบาล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมขององค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 ควรศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบลให้ต่อเนื่อง เพื่อนำผลการวิจัยหรือผลการศึกษาไปปรับปรุงและพัฒนางานให้ทันสมัยกับยุคโลกาภิวัตน์ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนในท้องถิ่น